

Titel: »Løse Papirer fra 48, som laae i Bibel-Foderalet«

Citation: ”»Løse Papirer fra 48, som laae i Bibel-Foderalet«”, i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2011 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p400-txr-shoot-idd1213c12-491c-4f16-994f-4d54751ea518.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Tekstredegørelse

1. Manuskriptbeskrivelse 891
2. Datering og kronologi 895

1. Manuskriptbeskrivelse

»'Løse Papirer fra 48, som laae i Bibel-Foderalet'« har nr. 144 i *B-fort.* og hører til den del af SKs papirer, der ved hans død lå i »Kassen i Pulten«* (se illustration 3, s. 15). Manuskripterne befinder sig i Kierkegaard Arkivet (KA) på Det Kongelige Bibliotek.

P400 400 Papir 400 (SKS 27, 481).
1 ark ombukket til omslag, først ved siderne, dernæst foroven og forneden (portfals).
Ingen paginering.
Papir: gulligt skrivepapir, ribbet; vandmærke: J WHATMAN samt bikube i ornamenteret indramning. Mål: ca. 235 × 191 mm.*
Omslagets inderside er ubeskrevet.
(*L-fort.* + *B-fort.* 144; KA, A pk. 48)*

400

Papir 401 (SKS 27, 481).
401 1 løst blad i 8° med afrevet kant i venstre side.*
Ingen paginering.
Papir: kitfarvet velin, glat. Mål: 125 × 200 mm.
Bl. [1r] er to tredjedele beskrevet, versosiden ubeskrevet.
(*L-fort.* 144, *B-fort.* 144.1; KA, A pk. 48; *Pap.* VIII 1 A 661-662)

401

Papir 402 (SKS 27, 481-483).
402 1 dobbeltblad i 8°.
Ingen paginering.
Papir: kitfarvet velin, glat; vandmærke: J WHATMAN 1843. Mål: 124 × 200 mm.
Bl. [2v] er tre fjerdedele beskrevet.
(*L-fort.* 144, *B-fort.* 144.2; KA, A pk. 48; *Pap.* VIII 1 A 663)

402

Papir 403 (SKS 27, 483).
403 1 løst blad i 8° med afrevet kant i højre side.
Ingen paginering.
Papir: kitfarvet velin, glat; rest af vandmærke: J WHA[TMAN] 184[3]. Mål: 125 × 200 mm.
Bl. [1r] er halvt beskrevet, versosiden ubeskrevet.
(*L-fort.* 144, *B-fort.* ad 144.2; KA, A pk. 48; *Pap.* VIII 1 A 664)

403

Papir 404 (SKS 27, 483-484).
404 1 løs lap med afrevet kant og spor af sammenhæftning i venstre side; beklippet kant øverst.
Ingen paginering.
Papir: gulligt alm. koncept. Mål: ca. 170 × 85-88 mm.
Lappen har efter beskrivning været foldet en gang på langs.
(*L-fort.* 144, *B-fort.* 144.3; KA, A pk. 48; *Pap.* VIII 1 A 665-666)

404

Papir 405 (SKS 27, 484-485).
405 1 dobbeltblad i 8°.
Ingen paginering.

405

- Papir: kitfarvet velin, glat. Mål: 125 × 200 mm.
Bl. [2r] er to tredjedele beskrevet, bl. [2v] ubeskrevet.
(L-fort. 144, B-fort. 144.4; KA, A pk. 48; Pap. VIII 1 A 667)
- 405
- Papir 406 (SKS 27, 485-486).
1 løst blad i 8° med uregelmæssigt afrevet kant i venstre side.
Ingen paginering.
Papir: kitfarvet velin, glat. Mål: ca. 125 × 200 mm.
(L-fort. 144, B-fort. 144.5; KA, A pk. 48; Pap. VIII 1 A 668-670)
- 406
- Papir 407 (SKS 27, 486).
1 løst blad i 8° med afrevet kant i venstre side.
Ingen paginering.
Papir: kitfarvet velin, glat. Mål: ca. 125 × 200 mm.
Versosiden er ubeskrevet.
(L-fort. + 144, B-fort. 144.6; KA, A pk. 48; Pap. VIII 1 A 671)
- 407
- Papir 408 (SKS 27, 487).
1 løst blad i 8° med afrevet kant i højre side.
Ingen paginering.
Papir: kitfarvet velin, glat. Mål: ca. 126 × 200 mm.
Versosiden er halvt beskrevet.
(L-fort. 144, B-fort. 144.7; KA, A pk. 48; Pap. VIII 1 A 672)
- 408
- Papir 409 (SKS 27, 487-489).
1 løst blad i 8° med uregelmæssigt afrevet kant i højre side.
Ingen paginering.
Papir: kitfarvet velin, glat. Mål: 119-125 × 200 mm.
(L-fort. 144, B-fort. 144.8; KA, A pk. 48; Pap. VIII 1 A 673-674)
- 409
- Papir 410 (SKS 27, 489).
1 løst blad i 8° med afrevet kant i højre side og rest af arkets andet blad.
Ingen paginering.
Papir: kitfarvet velin, glat. Mål: ca. 125 × 200 mm.
Versosiden er en tredjedel beskrevet.
(L-fort. 144, B-fort. 144.9; KA, A pk. 48; Pap. VIII 1 A 675)
- 410
- Papir 411 (SKS 27, 490).
1 løs lap med afrevet kant i venstre side og øverst.
Ingen paginering.
Papir: kitfarvet velin, glat. Mål: 124 × 100 mm.
Bl. [1r] er halvt beskrevet, versosiden ubeskrevet.
(L-fort. 144 + B-fort. 144.10; KA, A pk. 48; Pap. VIII 1 A 676)
- 411
- Papir 412 (SKS 27, 490).
1 løst blad i 4° med afrevet kant og spor af sammenhæftning i højre side.
Ingen paginering.
Papir: gulligt alm. koncept. Mål: 170 × 208 mm.
Bladet er før beskrivning foldet en gang på langs midtpå,* men er beskrevet i hele sidens bredde. Bl. [1r] er halvt beskrevet, versosiden ubeskrevet.
(L-fort. 144, B-fort. 144.11; KA, A pk. 48; Pap. VIII 1 A 677)
- 412
- Papir 413 (SKS 27, 490-491).
1 løst blad i 4° med afrevet kant i venstre side med spor af sammenhæftning og rest af arkets andet blad.
Ingen paginering.
Papir: gulligt alm. koncept. Mål: ca. 172 × 208 mm.
Bladet er foldet på langs på midten, men er fuldt beskrevet i hele sidens bredde. Det har efter beskrivning været foldet to steder på tværs, muligvis
- 413

bukket omkring andet materiale.

På bl. [1r] er »selv Reisende (...) Rige.« (SKS 27, 490,14-15) skrevet langs højre kant.

(L-fort. 144, B-fort. 144.12; KA, A pk. 48; Pap. VIII 1 A 678)

413

Papir 414 (SKS 27, 491).

1 dobbeltblad i 8°.

Ingen paginering.

Papir: kitfarvet velin, glat; vandmærke: J WHATMAN 1843. Mål: 124 × 200 mm.

Bl. [1v]-[2v] er ubeskrevet.

(L-fort. 144, B-fort. 144.13; KA, A pk. 48; Pap. VIII 1 A 679)

414

Papir 415 (SKS 27, 491-492).

1 løst blad i 8° med afrevet kant i højre side.

Ingen paginering.

Papir: kitfarvet velin, glat; rest af vandmærke: [J WH]ATMAN [18]43. Mål: 125 × 200 mm.

(L-fort. 144, B-fort. 144.14; KA, A pk. 48; Pap. VIII 1 A 680)

415

Papir 416 (SKS 27, 492-494).

1 dobbeltblad i 4°.

Ingen paginering.

Papir: blåligt alm. koncept. Mål: 171 × 206 mm.

Bladene har efter beskrivning været foldet en gang på tværs. Bl. [1r] er ubeskrevet, bl. [2v] en fjerdedel beskrevet.

(L-fort. 144, B-fort. 144.15; KA, A pk. 49; Pap. IX A 493)

416

Papir 417 (SKS 27, 494).

1 løs lap med afrevet kant i højre side og uregelmæssigt afrevet kant nederst.

Ingen paginering.

Papir: blåligt alm. koncept. Mål: 171 × 103-113 mm.

Versosiden er ubeskrevet.

(L-fort. 144, B-fort. 144.16; KA, A pk. 48; Pap. VIII 1 A 681)

417

Papir 418 (SKS 27, 494).

1 løst blad i 4° med afrevet kant i venstre side.

Ingen paginering.

Papir: blåligt alm. koncept. Mål: 171 × 206 mm.

Bladet har efter beskrivning været foldet en gang på tværs. Bl. [1r] er to tredjedele beskrevet, versosiden ubeskrevet.

(L-fort. 144, B-fort. 144.17; KA, A pk. 49; Pap. IX A 494)

418

Papir 419 (SKS 27, 494-495).

1 løst blad i 4° med afrevet kant i venstre side.

Ingen paginering.

Papir: blåligt alm. koncept. Mål: 172 × 206 mm.

Bladet har efter beskrivning været foldet en gang på tværs. Versosiden er ubeskrevet.

(L-fort. 144, B-fort. 144.18; KA, A pk. 49; Pap. IX A 495)

419

Papir 420 (SKS 27, 495-497).

1 dobbeltblad i 2°.

Ingen paginering.

Papir: gulligt alm. koncept. Mål: 209 × 342 mm.

Bladene har efter beskrivning været foldet to gange på tværs.

(L-fort. 144, B-fort. 144.19; KA, A pk. 49; Pap. IX A 496-497)

420

(L-fort. + B-fort. 144; KA, A pk. 48 og pk. 49; Pap. VIII A 661-681, IX A 493-497)

2. Datering og kronologi

Papirerne rummer ingen dateringer. Ifølge SKs egne oplysninger på omslaget stammer papirerne fra 1848. Indirekte vidnesbyrd i flere optegnelser bekræfter dette.

Papir 402 lader til at være skrevet i begyndelsen af maj, kort efter SKs fødselsdag: »Og nu først, nu i mit 35te Aar har jeg maaskee ved Hjælp af tunge Lidelser og med Angerens Bitterhed lært saa megen Afdøethed fra Verden, at der for mig ret kan være Tale om, at finde hele mit Liv og min Salighed i Troen paa Syndernes [Forladelse]« (SKS 27, 482,20-24).

Papir 404:1 er skrevet nogenlunde samtidig. »Et Rabalder-Fjog som Pastor Boiesen blæser ad Dr. Rudelbach^s Lærdom o: s: v:; thi han (Boiesen) er Patriot!« (SKS 27, 483,22-23) hentyder til F.E. Boisens og A.G. Rudelbachs polemik og førstnævntes svar i *Dansk Kirketidende*, nr. 139, 7. maj 1848.*

SKs betænkeligheder ved en »Folkeregjering« og »alt Storts og Ophøiets Undergang« i Papir 405 har relation til de indenrigspolitiske omvæltninger i foråret 1848: I april og maj var landets stænderforsamlinger blevet kaldt sammen, og en komité til udfærdigelse af valgloven for rigsforsamlingen var blevet nedsat.*

I Papir 406:1 er den få måneder gamle Treårskrig blevet et fast tema under søndagsprædikenen: »Men naar han blot siger 'i disse Tider, nu da Krigen....' vupti saa faaer Menigheden Ørene op« (SKS 27, 485,16-18). SK alluderer formentlig direkte til biskop J.P. Mynsters prædiken pinsedag, den 11. juni 1848.*

I Papir 412 henviser SK til en optegnelse i »Journalen NB4 etsteds langt henne« (SKS 27, 490,5-6). Af henvisningens formulering lyder NB4 som en færdigskrevet journal, så Papir 400 er skrevet efter maj, dvs. juni-juli 1848.*

Midt på sommeren skriver SK i Papir 416 om F.C. Sibbern: »I et sidste Numer af Aftenbladet orienterer han os for 37de Gang i de inde[n]landske Forhold« (SKS 27, 493,5-6). Her sigtes til artiklen *Foranledigede Betragtninger i politisk Hensigt*, der kørte som føljeton fra februar til slutningen af juli. Den omtalte del 37 af artiklen blev bragt lørdag den 15. juli 1848.*

I Papir 420:1 omtales vaudevillen *Kammeraterne*, som atter blev aktuel den 17. nov. 1848, da den efter mere end fire års fravær blev genoptaget på Det kgl. Teaters repertoire.* Optegnelsens indhold findes i en mere udviklet og redigeret form – og er for de første linjers vedkommende ordret gengivet – i journalen NB8:45, som stammer fra nov.-dec. 1848. Papir 420:1 er skrevet før denne, sandsynligvis i nov. 1848.

Papir 420:2 er skrevet i de sidste uger af 1848. Optegnelsen rummer kritik af M. Hammerichs »Spilleværk, der indeholder adskillige nogle ganske morsomme Snurrepiberier angaaende fremmede Ords Brug i det danske Sprog« (SKS 27, 496,18-19). SK tænker på bogen *Om de fremmede Ord i vort Modersmaal. Om deres Mængde og Skadelighed*, Kbh. 1848, som udkom i midten af dec. måned.*